

N:o 57. A.

Helluntaina.

Evank. Joh. 14: 23–31.

Ennen kuin ryhdymme tähän evankeliu-miin, täytyy meidän vähäsen haastella tästä juhlasta ja tarkastella historiaa eli tapausta, jonka muistoa tänään vietetään. Näin kirjoittaa P. Luukas Ap. Tek. 2: 1–41: **Ja kuin viideskymmenes päivä** (se on: Helluntai) **täytettiin** j. n. e.

Semmoisena on meillä kertomus Pyhästä Hengestä. Samaa, mitä olemme epistolan selityksessäkkin käsitelleet, tahdomme evankeliumissakin tarkastella. Kristus sanoo:

Joka minua rakastaa, se pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä. Näistä sanoista herää kysymys, minkä tähden Kristus näin puhuu, aivan kuin tulisi rakkauden meissä saada alkunsa, vaikka kuitenkin toisesti laita on päinvastoin se, että Jumalan täytyy alkaa rakastaa meitä? Tämän kysymyksen olen jo ennenkin useasti ratkaissut siten, että muutamien lauseiden mukaan luulisi alkamisen olevan meidän asiamme, toisten mukaan taas Jumalan. Jumalan täytyy kumminkin ensimmäinen kivi laskea, hän ensi alun tekee ja ottaa minut armoihinsa, niin että tulen osalliseksi hänen rakkaudestaan; vaan minä en sitä kuitenkaan heti huomaa, vaikka hänen työnsä jo onkin alulla. Olemmehan myöskin nähneet, että Pyhä Henkikin tullessaan piti sellaista kohinaa, etteivät opetuslapset säikähdyksissään tienneet, missä olivatkaan.

Mutta näin tullessaan on hän jo aivan lähellä ja sytyttää silloin sydämen rakkautta tuntemaan, jolloin se myöskin rupeaa rakastamaan. Sitä Kristus tarkoittaa. Sen vuoksi hän

ei puhu meidän aljettavastamme työstä vaan siitä, mitä me perästä päin tunnemme, ja rakkaudesta, joka tuntemisesta seuraa. Ajatus on siis tämä: **Joka minua rakastaa, se pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä.** Se on: Kun minä olen saanut aikaan, että ihminen tuntee rakkauteni, niin rupeaa hän puolestaan rakastamaan minua. Tämä on siis sanottu rakkauden tuntemisesta eikä rakkauden alkamisesta. Siis: ken minua rakastaa, sanoo hän, se pitää minun sanani; se on: hän saa tuntea rakastavansa minua, ja hän on tekevä kaikki, mikä minulle on otollista. Silloin on hän myöskin huomaava, kuinka minä ja Isä tulemme hänen tykönsä ja asumme hänen luonansa. Edelleen sanoo hän:

Joka ei minua rakasta, ei se minun sanojani kätke. Me näemme tässä selvästi sanotuksi, että kenellä Pyhää Henkeä ei ole, se ei voi kirjaintakaan laista täyttää. Sen vuoksi kysyn, mitä saataisiin aikaan, vaikka kaikkikin saarnaajat nousisivat lakia saarnaamaan ja tahtoisivat kansan sillä tehdä vanhurskaaksi? Ei yhtään mitään. Lyhyesti sanoen pitää rakkauden ennakoita olla sydämessä, sillä muutoin ei lain pitämisestä tule mitään. Opittakoon siis ensin, kuinka rakkauteen päästään, ja vasta sitten voidaan laki täyttää. Pyhä Henki on sen vuoksi annettu, kuten sanottu, että hän lakkauttaisi lain. Siitä syystä ei kristittyjä saa lailla hallita. Toisia taasen, jotka eivät kristityitä ole, täytyy sillä pakottaa, jättää teoittajan käsiin ja miekan hallittaviksi, ettei heillä olisi tilaisuutta pahan tekemiseen, vaikkeivät he sydämissään siitä paremmiksi

tulekaan. Kristus taasen ei tahdo sanaansa käsin toteutetuksi, kuten ihmislakia, vaan sydämen halulla ja rakkaudella. Mutta kuka antaa tämmöisen halun ja rakkauden? Pyhä Henki sen antaa eikä kukaan muu. Edelleen seuraa:

Näitä olen minä teille puhunut ollessani teidän kanssanne. Mutta lohduttaja, se Pyhä henki, jonka Isä on lähettävä minun nimeeni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, kuin minä teille sanonut olen. Jos hänellä tuo nimi pitää oleman, niin ei hänellä virkansa mukaan ole tekemistä missään muualla, kuin siellä, missä lohdutusta ei ole ja missä lohdutusta tarvitaan ja ikävöidään. Hän siis ei voi lohduttaa uppiniskaisia ja röyhkeitä sydämiä, sillä nämä eivät ole mitään epätoivoa eikä hätäntymystä maistaneet eivätkä koskaan joutuneet mihinkään ahdistukseen; hän siis ei voi muualla mitään vaikuttaa kuin murheellisissa lohdutusta puuttuvista ja särjetyissä sydämissä.

Mutta mitä on hän tekevä? **Hän opettaa ja muistuttaa kaikki.** Tämän ovat oppineemme vetäneet esiin sanoen: Raamatussa ei ole kaikki, mitä ihmisen tulee uskoa, tehdä ja jättää, vaan Pyhän Hengen asia on vielä paljon opettaa, mitä Kristus ei ole opettanut. Mutta tuo on aivan vastakkaista Pyhän Hengen tehtävälle ja vallan mieletöntä. Sanoohan Kristus näin: **Hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, kuin minä teille sanonut olen;** se on: hän on teille selkeästi selittävä, mitä minä nyt teille sanon, paremmin kuin minä sen voin sanoilla selittää, niin ettette silloin enään mitään sanaa tarvitse. Tämän annan minä teille edeltäpäin tiedoksi ja merkiksi, **että te sitä paremmin uskoisitte, koska se tapahtunut on.** Oppineemme taasen väittävät, ettei Pyhä Henki sano sitä, mitä Kristus. Kuinka voisimme me sallia paaivin ja piispojen suurisuisesti kerskaavan, että Pyhä Henki opettaa sitä, mitä he säätävät?

Näemmehän tästä, että Kristus tahtoo antaa oman sanansa Pyhälle Hengelle, joka juuri sen vuoksi on tänne tullut, että hän Kristuksesta todistaisi ja tekisi hänen opetuksensa meidän sydämissämme eläväksi, ymmärrettäväksi ja uskottavaksi. Jos siis joku sinulle muusta opettaa kuin Kristuksesta, niin älä suinkaan usko sitä Pyhäksi Hengeksi. Vielä sanoo Herara:

Rauhan minä jätän teille, minun rauhani minä annan teille; en minä anna teille niinkuin maailma antaa. Tästä me näemme Pyhän Hengen viran olevan, että hän annetaan ainoastaan kärsimisissä ja kurjuudessa vaikeoiville, sillä sitä tarkoittavat hänen lausumansa sanat: Älkää luulko minun antavan sellaista rauhaa, kuin maailma antaa. Maailma pitää rauhana sitä, että paha poistetaan ja erotetaan ihmisestä. Aivan kuin jos joku on köyhä, pitää hän köyhyyttä suurena rauhattomuutena pyrkien siitä kaikin mokomin erilleen ja luulee siitä päästyään ihmisellä olevan rauhaa ja rikkautta. Samoin joku kuolemaisillaan ja viima hetkellään ajattelee, että jospa vaan kuoleman saisin pois hädetyksi, niin kyllä sitten rauhan saisin ja eloon jäisin. Mutta sellaista rauhaa ei Kristus anna, vaan sallii onnettomuuden olla ihmistä ahdistamassa eikä ota sitä pois. Sen sijaan käyttää hän toista keinoa, tekee ihmisen toisellaiseksi ja tempaa ihmisen pois pahasta, vaan ei pahaa ihmisestä.

Se tapahtuu näin: Kun kärsimys sinua painaa, kääntää hän asian ja antaa sinulle sellaisen mielen uljuuden, että luulisit istuvasi ruusutarhassa. Näin on elämä keskellä kuolemata ja rauha ja riemu keskellä onnettomuutta; ja vieläpä se on sellainen rauha, kuten P. Paavali Filipp. 4: 7 sanoo: **joka käy kaiken ymmärryksen yli.** Eihän tämmöistä käännettä voi yksikään ihminen järjellään tajuta eikä ajatuksellaan selvittää; sen vuoksi tekee sen ainoastaan Kristus, joka sanoo sinulle: Astu sinä

vaan keskelle kuolemaa ja kuole, niin on Pyhä Henki tuleva sinun luoksesi ja tekevä sinut niin rohkeaksi ja iloiseksi, ettet kuolemaa tunne, vieläpä se maistuu sinulle hyvältäkin. Se tulee siitä, että Pyhä Henki opettaa sinun tuntemaan Kristuksen suuren hyvyyden ja armon, jonka kautta ne jotka häneen uskovat, tulevat synnin, kuoleman ja kaiken herroiksi, kuten hän itsekin on: Kristityn ihmisen tulee siis olla sen luontoinen, että hän voi olla iloinen sekä onnessa että onnettomuudessa, olkoon se makeata tai katkerata. Kuitenkin on sitä toisessa enemmän kuin toisessa, sillä me emme ole kaikki täydellisiä; eipä ole ketäkään niin täydellistä, ettei hän enään mitään säpsähdystä tuntisi.

Minä puhun sen vuoksi Pyhän Hengen virasta, mitä hän tekee ja lakkaamatta vaikuttaa kerran aloitettuansa, niinpä senkin, että nyt alat kuolemaa ylönkatsoa. Sinun täytyy siinä pitkittää ja pysyä ja edelleen ponnistella, että yhä vähemmin ja vähemmin pelkäisit. Vaikka siis vielä tunnetkin kuolemata, niin älä sen vuoksi epäile äläkä ajattele: Minä kuulen, että Pyhä Henki tekee sydämen iloiseksi, niin että se ei kuolemaa tunne; koska minä kuitenkin tunnen sen kauhistavan itseäni, niin huomaa hyvästi, ettei hän minussa ole. Sillä ei hänen virkaansa kuulu täydelliseksi tekeminen, vaan hän päivä päivältä yhä enemmän vaikuttaa pitkittäen koko elämäme ajan. Murheenkin täytyy siis aina olla rauhan oheksa, sillä ellei murhetta olisi, niin ei hänellä olisi lohduttamisen syytäkään.

Mitä sitten seuraa evankeliumin lopulla, on pelkkiä lohdutuksen sanoja, kun hän nimittäin sanoo:

Elkään teidän sydämenne murheellinen olko, elkään myös peljätkö. Kaikkein näidenkin sanojen tarkoituksena on osoittaa, mitä Pyhä Henki on tekevä. Tästä näet, kutka ne ovat, joiden kanssa Pyhällä Hengellä on

tekemistä, nimittäin ne, jotka murheen ja kärsimyksen kourissa huokailevat. Elleivät, näet, opetuslapset olisi ennakolta olleet murheissaan ja peljästyksissään, niin ei Kristus olisi heitä näin usein lohduttanut; eikä se vielä ollut vallan tarpeellistakaan. Sillä hän sanoo ainoastaan: Minä lausun sen teille nyt sanoilla, ettette peljästyisi, mutta ei se vielä auta, te ette vielä tule iloisiksi. Mutta sen vuoksi sanon minä sen teille, että te, kun Pyhä Henki tulee teitä lohduttamaan, tulisitte iloisiksi ja sen silloin havaitsisitte ja tietäisitte. Siitä syystä hän lopettaa sanoen:

Te kuulitte minun sanovan: minä menen pois ja tulen jälleen teidän tykö. Jos te minua rakastaisitte, niin te tosin iloitsisitte, että minä sanoin: minä menen Isän tykö; sillä Isä on suurempi minua. Ja nyt minä sanon teille, ennenkuin se tapahtuu, että uskoisitte, koska se tapahtunut on.

Minä olen ihminen, sanoo hän, ja kuolen nyt, mutta minä tulen jälleen teidän tykö, nimittäin Pyhän Hengen kautta. Jos te nyt minua rakastaisitte, niin te tulisitte iloisiksi siitä, että minä menen Isän tykö. Kristuksen rakkaana pitäminen on sellaisen ihmisen rakastamista, joka hallitsee pyhällä ristillä ja puhuu ainoastaan kärsimyksestä. Siihen ei kukaan kykene, ennen kuin Pyhä Henki tulee, joka yksin tämän rakkauden sydämeen sytyttää. Hän siis tarkoittaa sanoillaan: Kun Pyhä Henki on tullut, niin te iloitsitte siitä, että olen mennyt Isän tykö. Nykyhetki on teille katkera, ja sen vuoksi ette voi minua rakastaa; mutta Isän tykö mentyäni rakastatte te minua, koska minä sinne mentyäni voin teitä auttaa ja teille Pyhän Hengen antaa. Silloin on minun kärsimykseni ja kuolemani oleva teille lohdullinen, sillä te näette silloin, että jälleen elän ja tulen luoksenne, autan teitä ja teen teidät osallisiksi kaikista omistamistani tavaroista. Näin tulem-

me me kristityt kaiken herroiksi, mitä Jumala on luonut, ja voimme Kristuksesta kerskata sanoen: Minun Herrani Kristus, joka seisoo puolellani, on kaikkein luotujen Herra, mikä voi minulle mitään tehdä? Onhan Isä niin mahtava, että on tehnyt hänen kaiken luomakunnan herraksi, jonka jalkoihin kaikkein täytyy notkistua.

Sinä näet siis, kuinka tämä evankeliumi kauttaaltaan tarkoittaa Pyhän Hengen virkaa, jotta oikein havaittaisiin, että hän nimenomaan on annettu meille lohdutukseksi ja rakkauden herättäjäksi Kristusta kohtaan. Pidä siis silmäsi auki, ettei muu oppi Pyhästä Hengestä sokaisisi sinua, kuin minkä nyt kuullut olet. Amen.